

בלבבי משכן אבנה

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231

דע את ביטחונך פחד כנגד ביטחון

'אשרי אדם מפחד תמיד' - פחד להתנתק מהאחדות עם שורש מציאות הנבראים - מהתורה

כאן מונח התירוץ העמוק לשאלה שהצענו, מדוע פחד מדברי תורה צריך להיות תמידי? כיוון שהתורה היא ראשית ושורש לכל הנאצלים, על כן קיים פחד פנימי תמידי באדם מדברי תורה דייקא - שלא להיות נפרד מנקודת הראשית שלו, שהיא שורשו. נבאר.

כידוע התורה קדמה לעולם כפי שמפורש בפסוקים במשלי - 'ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז'. וכמו שטענו המלאכים לקב"ה בשעה שעלה משה רבינו להר סיני להוריד את התורה לעם ישראל - 'חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם'. וכן, ידועים ומפורסמים דברי הזוהר כי התורה היא השורש לכל מציאות הנבראים כולם - 'אסתכל באורייתא וברא עלמא'.

לפיכך, בכל אחד מאיתנו טבוע בנפשו פחד עצמי פנימי תמידי לא להתנתק מהתורה. על כן נאמר, אשרי לו לאדם שיש לו פחד של קדושה, הוא מפחד תמיד - שחס ושלום לא יוצר מצב שהוא והתורה יהיו נעשים שניים נפרדים. לכן, הוא כל הזמן עמל להיות מחובר מצורף ומאוחד עם שורשו, עם התורה הקדושה.

פחד מדברי תורה, אין הכוונה רק כפשטות - שמא אטעה ולא אכוון השמועה על פי אמת ההלכה, שמא אומר על טמא טהור ועל טהור טמא. שהרי בטעות חמורה מעין זו, ברור לכל שקיים פחד נורא. אולם כעת אנו מבארים כי בעומק, עצם החפצא שנקראת תורה - חלה בה מציאות שנקראת פחד. על כן, נאמר שמשנה רבינו למד תורה מפי הגבורה, כי התורה עצמה היא מערכת שכולה פחד.

אמנם על פי דברינו לכאורה כל אדם צריך לחוש פחד מדברי תורה, שהרי היא שורש לכולנו. אך המציאות מוכיחה שאין זה כך, כי רבו האנשים שאינם חשים פחד מדברי תורה על אלו שכן מרגישים בכך. ועוד שנאמר 'אשרי אדם מפחד תמיד' - כלומר, לא כולם חשים בפחד זה, ואשריו של מי שכן חש בו.

הסיבה להעדר הפחד נעוצה בכך שרוב בני האדם כבר ממילא התנתקו והתרחקו מהתורה. אין להם מה לפחד שמא יתנתקו מהתורה, שהרי הם כבר במצב של נתק - הם והתורה נעשו

דע את שמחתך מרבין בשמחה פרק א'

שמחת גאולת פורים

הסדר בבריאה הוא שבני ישראל עוברים בארבע גליות מגלות לגאולה, בכל גלות בשעת הגלות, רואים גלות. בשעת הגאולה רואים גאולה. אם כן מהי הגאולה? יציאה מגלות לגאולה, כמטבע הברכה בלילה הסדר, שהוציאנו מאפילה לאורה, משעבוד לגאולה, ונאמר לפניו הללויה. אבל בגאולת פורים נאמר (מגילה יד, א) אכתי עבדי אחשוורוש אנן. אם כן היכן יש כאן גאולה, ההבנה הפשוטה היא, אין הכי נמי אין גאולה שלימה. כמו שמסתיימת המגילה, וישם אחשוורוש מס על הארץ, ועל איי הים, אבל גאולה פורתא יש. ועל זה חל הפרסומי ניסא. על זה חלה חובת ההודאה. להודות ולהלל על הניסים.

אבל לפי האמת, יש כאן נקודה הרבה יותר עמוקה. פורים, הגאולה שלו היא לגמרי אחרת. פורים הגאולה שבו, שכשאני נמצא בגלות, אני חי את העתיד, והעתיד יש בו גאולה. אם כן גם עכשיו יש גאולה. אכתי עבדי אחשוורוש אנן, אפילו השתא. אם כן מהו היום טוב שנקרא פורים? שאני חי את העתיד בהוה. וכבר מעכשיו יש לי גאולה. זה לא שהוציאנו מעבדות לחרות, מאפילה לאור גדול, מיגון לשמחה. לא זה מטבע הברכה של פורים. אלא פורים ענינו, שמה שנמצא בעתיד, כבר מונח בהוה. ההוה יש לו גבול, העתיד נקרא נצח נצחים.

זה סוד השחוק. מצד ההוה שיש לו גבול נאמר: אסור לו לאדם שימלא פיו שחוק, בעולם הזה. כי אפילו שחוק דקדושה, הוא מציאות של דבר שמתפשט שאין לו גבול. ואנחנו נמצאים בעולם של הוה, ולהוה יש גבול. אך אם כן למה בעולם הבא, מותר למלאות פיו שחוק? כי עולם הבא הוא נצח נצחים. הוא לא אמה עצבה, הוא אמה שוחקת. על כן אפשר למלאות שם פיו שחוק. כי זה נצח נצחים, זה תמיד מתפשט הלאה. פורים מגלה לנו, שאני תופס את העתיד בהוה, מצד ההוה הוא יגמר. מצד העתיד הוא נצח נצחים. וכשבהוה אני אוהב בעתיד, אז היום אני חי את הנצח. אם היום אני חי את הנצח, אז אין שום שעבוד. כל שחוק בנפש, שחוק ד'קדושה, שחוק שעליו נאמר שמגיע חודש אדר, מרבין בשמחה. לא רק בלב, אלא שמתפשט לבחוץ. זה שחוק שמגיע מאותו מקום בנפש, של העולם שנקרא נצח נצחים. וזכרם לא יסוף מזרעם.

ימי הפורים אינן בטליו

זה העומק במה שנאמר בחז"ל (מדרש שוחר טוב משלי ט) שכל המועדים יהיו בטליו, וימי הפורים לא יהיו נבטליו לעולם, שנאמר (אסתר ט, כח) וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם,

ביאור הדבר, כי דבר שחל בתוך מערכת של זמן, לכן הוא גם נמצא לזמן. כל המועדים הם זכר ליציאת מצרים. התחדש מהלכי זמן בקדושה, ביציאת מצרים, בניסן, כמו שנאמר (שמות יב, ב) החודש הזה לכם ראש חדשים, ראשון הוא לכם לחדשי השנה. נמצא שכל המועדים חלים מכוח הזמן, על כן כשמתבטל תפיסת הזמן, בעולם הבא שהוא למעלה מהזמן, גם אלו המועדים בטלים. כי מכיון שהזמן בטל לעתיד לבוא, גם המועדים שבאים מכח הזמן בטלים. אך פורים, לא חל במהלכי זמן. כי כל עניינו של פורים, שמה שהוא עתיד, הופך להיות הווה.

בכל יום טוב עד כמה שהשרשת קדושתו באה בתוך תפיסת הזמן, מכח מה שהוא בא עם סיבת הזמן בטלה, על כן סיבת קדושת המועד התבטלה. אבל כשמתגלה תפיסה של פורים, שכל ענינו שהעתיד הופך להיות מציאות של הווה. אם כן מתגלה שכל תפיסת פורים, היא לא בתפיסה שנקראת זמן. אם היא לא בתפיסה שנקראת זמן, אז היא לא יכולה לעבור.

זהו שנאמר אז ימלא שחוק פיננו, זה יתגלה לא כאז בלשון עבר על דרך שנאמר (שמות טו, א) אז ישיר משה, אלא מה שנראה כאז, הוא הופך להיות עכשיו. איך מה שהוא אז, הופך להיות עכשיו? זה אז שלמעלה ממציאות של זמן. אם זה לא בא במערכת של זמן, גם שיבקע הזמן, אז פורים לא יתבטל.

גילוי אור פניו

נאמר בחז"ל (חגיגה יב, ב) שיש רקיע הנקרא שחקים שבו רחיים עומדות וטוחנות מן לצדיקים, שנאמר (תהלים עח, כד) ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר עליהם מן לאכול, ירידת המן באה מכח זה שמשה הוריד את התורה לישראל, וכמו שאמרו חז"ל (מגילה יג, א) ירד זה משה, ולמה נקרא שמו ירד שירד להם לישראל מן בימיו. מבואר בחז"ל (אסתר רבה ו, ב) מרדכי בדורו כמו משה בדורו. כמו שמשה נתן תורה לישראל, והוריד מן לישראל, גם מרדכי הוריד תורה לישראל, והוא גם הוריד מן לישראל, איפה הוא הוריד מן לישראל? שחקים ששוחקים שם מן לצדיקים.

בפורים מתגלה קבלת התורה חדשה, בפורים מתגלה מן חדש. כמו שמשה הוריד תורה, והוריד מן, גם מרדכי הוריד תורה והוריד מן. אבל מאיפה? משחקים, משחוק, משם הוריד מרדכי את הכל.

איתא בספרים מה זה שחיקת המן לצדיקים? יברכה ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחונך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. שעל זה נאמר בגמרא (ברכות כ, ב) וכי לא אשא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך, והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה. בהר סיני מתגלה מדרגה, של (דברים ה, ד) פנים בפנים דיבר ה' עימכם. פנים בפנים, אבל באיזה אופן? של דיבר ה' עימכם. הקב"ה מדבר איתם, והם הקדימו לאותו דיבור, נעשה ונשמע. אך בפורים מתגלה מהלך אחר של פנים בפנים, הקב"ה לא מגלה דיבור, ואנחנו לא מגלים נעשה ונשמע. אלא מתגלה שחוק, זה סוד השפע של הצדיקים, ששוחקים מן לצדיקים. זהו המאור פנים שמתגלה בפורים.

שחוק ההתפשטות

איתא בחז"ל (חגיגה יב, א) בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם היה מרחיב והולך עד שגע בו הקדוש ברוך הוא והעמידו, וזהו שנאמר (בראשית לה, יא) אני אל שדי, אני הוא שאמרתי לעולם די, שהיה צמצום לעולם. אך בפורים נאמר (ירושלמי מגילה א, ד) אין מדקדקין במעות פורים, אלא כל הפושט יד נותנים לו, יותר מכדי צורכו. אין את הצמצום של הדי, אלא יש עוד ועוד, כי בפורים מתגלה אמה שוחקת, שהיא מרחיבה והולכת בלי סוף, שעל זה נאמר אז ימלא שחוק פיננו. זה עומק גילוי השחוק שבנפש. השחוק שבנפש מגלה את אותו כוח, של הנצח נצחים, של המציאות שאין לה גבול. ועל כן נאמר (אסתר ט, כח) וימי הפורים האלה, לא יעברו מתוך היהודים, וזכרם לא יסוף מזרעם. כי זה כוח ההתפשטות של העולם, שאין לו כילוי, כמו שנאמר (שמואל א טו, כט) נצח ישראל לא ישקר.

הבריאה נבראה בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם, כמו שנאמר ויאמר אלוקים, כנגד כך עשרת הדיברות כמבואר בדברי חז"ל (פסיקתא רבתי כא. ועיין ראש השנה לב, א). פורים מגלה את השחוק שממלא את הפה, זה אור שקודם שנברא העולם. כשיש שחוק אין דיבור, וכשיש דיבור אין שחוק. בפורים נאמר (מגילה ז, ב) עד ד'לא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. כי הפה מלא שחוק, אי אפשר להגיד כלום. שחוק הפה זה למעלה ממה שנאמר (תהילים קיט, פט) לעולם ה' דברך ניצב בשמים, שדבר ה' ניצב בשמים.

כשהשחוק של האדם בימים האלה, יבוא לא משחוק שבא מבחוץ, שעל זה נאמר בחז"ל (ברכות לא, א) אין עומדים להתפלל לא מתוך קלות ראש ולא מתוך שחוק, אלא מתוך שחוק שיבוא מהאז ימלא שחוק פיננו, אז יזכה האדם, לחיות כאן בעולם הזה עם כוח של עולם הבא. יזכה אותנו הבורא שנזכה לגאולה השלימה, במהרה בימינו אמן. ■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

מציאויות נפרדות. כאשר אדם המנותק מהתורה חוטא, אין לו גילוי של פחד ברובד הנפש התחתון הנפרד.

אולם לפעמים גם אדם כזה יכול לחוש פחד מדברי תורה, זאת מכיוון ששורש נשמתו בבחינת 'מזליה חזי', חש בכל חטא ניתוק וריחוק נוסף, מצד כך ייתכן ותשתל לשל תחושת פחד לרובדי הנפש התחתונים יותר.

כל הבריאה מעצם מהותה כשניה לבוראה, פנימיותה - פחד תמידי

עשרת הדברות במתן תורה פותחות באות 'א' - 'אנכי הויה אלוך', דורשים חז"ל 'אנוכי מי שאנוכי'. הקב"ה הוא מציאות קדומה, היה הוה ויהיה. אולם התורה מתחילה באות 'ב' - 'בראשית', הקב"ה ברא בריאה, כל המהות של הבריאה שהיא 'שניה' - הקב"ה הוא ראשון, יחיד, קדמון, והבריאה כל מציאותה שהיא מחודשת - שניה. על כן, הבריאה מעצם טבעה כולה תובעת פחד. הפחד אינו כוח המתלווה לבריאה, אלא כיוון שעצמותה של הבריאה שהיא שניה, שהרי הבריאה אינה ראשונה, הלא הקב"ה הוא הראשון כלשון הפסוק - 'אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלוקים'. ואם כן, גם האדם בהיותו נברא הוא לפחות שני, גם אדם הראשון הוא אינו ראשון, אלא הוא שני ביחס למציאותו של הקב"ה. נמצא כי בעצם ההיות של הבריאה היא שניה ביחס לבורא שברא אותה. וממילא במערכת הבריאה הפחד הוא מרכיב בעצמיותה בפנימיותה בבחינת - אשרי אדם מפחד תמיד. עצם ההיות של הנבראים תובע פחד. בעצם היותם שניים הם תמיד מפחדים שמא הם יטלו את התפיסה הפנימית של האחד, ויתגלה היות של מציאות נפרדת לעצמה.

פחד האדם מעצמו

לאחר שחקרנו את השאלה - ממה האדם מפחד, מהו שורש הפחד, העלנו בס"ד הגדרה עמוקה כי שורש הפחד הוא מעצם ההיות של האדם עצמו. להלן נסקור דוגמא

מעשית של התגלות והתראות חיצונית של כוח הפחד השורשי הזה.

אם נשאל בני אדם 'ממה אתם מפחדים?' נקבל שלל תשובות חיצוניות: אנשים מפחדים שלא תהיה להם פרנסה, הם מפחדים מאנשים סוררים, מחיות מזיקות, ממחלות ומגפות, כאשר ישנו עימות עם אויבים - רבים נתקפים בחרדה ופחד מאימת המלך - חמה. אולם ישנו מיעוט המצוי של בני אדם שיענו - 'אני מפחד מעצמי' - אני פוחד להיות לבד עם עצמי'. תופעה זו של אדם שהפחד שלו הוא מעצמו, ידועה לעוסקים בתחום בריאות הנפש כחולי נפשי רשמי מוכר. כלומר, בעוד שרוב בני האדם הנורמאליים מפחדים מכל מיני גורמים חיצוניים שמסכנים אותם או שעלולים להסיב להם כאב, צער, הפסד או חלילה כליון, לעומתם ישנם מיעוט של אנשים שאינם פוחדים מה אחרים עלולים לעשות להם, אלא הם מפחדים מעצמם.

הרבה אנשים מפחדים להיות לבד עם עצמם, אך לרוב סיבת הפחד הינה - כי הם חוששים שאם הם יהיו לבד עלולים לבוא גנבים או בעלי חיים וכו' ויזיקו אותם, אך קיים מיעוט של אנשים שהסיבה שהם חוששים לשהות לבדם הינה מחמת שהם פוחדים לא מאחרים אלא מעצמם. ואין אנו מדברים על אנשים שוטים או מדוכאים שיש חשש שיהרגו את עצמם, אלא מדובר באדם נורמאלי באופן כללי, רק שהוא סובל מתופעה מוזרה שקיים אצלו כוח בנפש של פחד מעצמו. ננסה להבין מהו שורש תופעה זו שלכאורה מוזרה ותמוהה, מדוע שאדם יפחד מעצמו?

על פי ההגדרה העמוקה שהגדרנו וביארנו כי עניינו של הפחד המתוקן, הפחד של קדושה - שפחד האדם הוא מעצם ההיות שלו עצמו, נבין כי שורש חולי זה נעוץ בפחד של קדושה. אולם כל כוח שקיים בקדושה בירידתו אל רבדי הנפש התחתונים והחיצוניים עלול לסטות מדרך הקדושה, להתעוות, להתקלקל, להתעבות וליפול ולהתראות כשיבוש נפשי או להתפרץ כנקודת רוע או השחתה בנפש. ואם כן, גם

חולי זה התהוותו הינה מחמת קליטתו המשובשת של כוח הפחד דקדושה בכלי הנפש התחתונים.

אמנם באמת פחד של קדושה עניינו פחד שהאדם מפחד מעצמו, רק שבקדושה הוא מפחד שבעצם היותו נברא הוא עלול ליפול לתפיסה של 'שני' לבורא, שנפרד ממנו ואינו נכלל בו באחדותו. זהו עומק פחדו של יצחק אבינו, שבמהותו הוא עולה כליל לקב"ה, כמו שכתוב - 'וילכו שניהם יחדו'. כאשר יצחק הלך עם אברהם אביו לעקידה הם הלכו 'יחדו', כי העקידה משמעותה שיצחק הולך להתכלל באחדותו של אברהם אביו, ב-'אחד היה אברהם'. העקידה פועלת שיצחק אינו 'שני' לאברהם אלא שניהם יחדו כלי אחד לאחדות הנבראים בבוראם. זהו ממש מהות הציווי שציווה הקב"ה לאברהם אבינו - 'קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה' - המשמעות של 'והעלהו' כוונתו לומר - תצרך את יצחק אליך, שיהיה נכלל באחדותך, שתהיו שניכם לאחד. לאחר העקידה, לאורך כל חייו, פחדו של יצחק אבינו היה שמא יאבד את מעלת אחדות זו שהשיג במעמד העקידה, שמא יפסיק מלהיות בבחינת קרבן שכל כולו עולה כליל לקב"ה. הוא פחד שמא ההיות שלו עצמו כנברא, כ'שני' ישלוט בו ויפריד אותו מאחדותו. זהו פחד שאדם פוחד מעצמו, באופן מתוקן מצד הקדושה.

אולם כאשר כוח קדוש זה בוקע ויורד אל נפשו של אדם שאינה ראויה להיות כלי זך על מנת לקבל ולהכיל אור עליון שכזה. על כן, נפשו אינה קולטת את האור כפי שהוא קיים בשורשו בקדושה, אלא הוא מתקבל אצלו בתפיסה מעוותת נפולה ומשורבשת של הנפש הבהמית התחתונה. הוא אינו קולט שזהו הפחד של קדושה שהאדם מפחד להיות מציאות נפרדת לעצמה שאינה כלולה ומאוחדת בשורשה. אלא נפשו חשה תחושת פחד נוראית מעצמו, פחד תמוה שאינו מוסבר ואינו מובן לו. ■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

מנחות, פו, ע"א - שלשה זיתים הן, ובהן שלשה שמנים. הזית הראשון מגררו בראש הזית וכותש ונותן לסל, ר' יהודה אמר סביבות הסל, זה ראשון. חזר וטוען בקורה, ר' יהודה אומר באבנים, "זה שני". והיינו שכח שני של שמן - חכמה, כנודע, נגלה ע"י אבן.

והנה אמרו (חגיגה, יד, ע"ב) ת"ר, מעשה בר"י בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה מהלך בדרך, ור' אלעזר בן ערך מחמר אחריו, א"ל רבי שנה לי פרק אחד במעשה "מרכבה" (ר-כ-ב אותיות שניות, מעשה מרכבה עניינו חיבור הכוחות יחדיו, ודו"ק) וכו', מיד ירד ר' יוחנן בן זכאי מעל החמור ונתעטף וישב על "האבן תחת הזית". ודו"ק שגילוי מעשה מרכבה נעשה דווקא על האבן תחת הזית, שע"י האבן נגלה אור החכמה הגנוז בזית. ועיין בן יהודע (שם) וז"ל, ובני ידידי כה"ר נר"ו, פירש הטעם שישב תחת הזית, שיוצא ממנו השמן שרומז לחכמה, כמ"ש רז"ל הרואה שמן זית בחלום יצפה לחכמה. ורמז בזה על עיקר ההלכה, דאין דורשין במעשה מרכבה ליחיד אא"כ היה חכם, עכ"ל. ועיין שפת אמת (זכור, תרל"ו), ודו"ק.

והנה עיין ערוך (ערך קוטב) שכתב וז"ל, משימין עץ גדול וכבד על הזיתים שבבית הבד ונקרא "קוטב", ובראשו אבן גדולה, עכ"ל. והבן, קוטב חסר, קטב, עולה קי"א, אל"ף במילוי, ומילוי האל"ף זהו שורש מעשה מרכבה.

והנה שורש צירוף אבן עם שמן, מצינו אצל יעקב, כמ"ש (בראשית, כח, יח) וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה. וברש"י שם (לא, יג), לשון ריבוי וגדולה כשנמשח למלכות, כך ויצק שמן על ראשה להיות משוחה למזבח. ועיין גור אריה על אתר, שאין משיחת מזבח אבנים בשמן, אולם הראשונים האחרים ס"ל שהוא כפשוטו, שמשך בשמן ממש.

ועומק צירוף השמן לאבן, כי שמן חכמה, כנ"ל, ואף האבן בחינת חכמה, וכמ"ש המהר"ל (נתיב התורה, פי"ג, ועי"ש פרק ח) וז"ל, יש לך לדעת, כי החומר מתפעל בקלות, והשכל אינו מתפעל, לכך ארץ ישראל שהיא קדושה, האבנים שבה קשים כברזל ואינם בעל חומר שקרוב להתפעל, וכו', כי דמיון אחד הוא לשכל ולאבנים, עכ"ל. ועיין עוד בדבריו בחידושי אגדות (ערכין, טז, ד"ה אמר רב חסדא).

חולין, פט, ע"א - ר' מאיר אומר, מה נשתנה תכלת מכל הצבעונין, מפני שתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לאבן ספיר, ואבן ספיר דומה לכסא הכבוד, דכתיב (שמות, כד, י) ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו גו', וכתוב (יחזקאל, א, כו) כמראה "אבן ספיר" דמות כסא.

ולפ"ז אבן ספיר דומה לתכלת. ועיין זה"ק (תרומה, קלט, ע"א). אולם עיין פסיקתא זוטרתא (משפטים, כד, י) וז"ל, לבנת הספיר - מלמד שהספיר "לבן" הוא, וכה"א אבן ספיר דמות כסא. וכן הוא לדעת ר' סעדיה גאון, כמ"ש ברבינו בחיי (משפטים, כד, י). ועיין אבן עזרא

(משפטים, כד, י) וז"ל, ואדום כירק, וזהו וספיר, עכ"ל. ועיין תולדות יצחק (משפטים, כג, כ) שאין לו גוון כלל, ומקבל כל הגוונים.

ואמרו בזה"ק (נח, עא, ע"ב) וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר, האי היא אבן השתיה, דאיהי נקודה חדא דכל עלמא, וקיימא עלה קה"ק. ושם (ויגש, ריא, ע"א) אמרו, דהאי אבן טבא בכרסיא דקיימא על ד' קיימין, ועל ההוא כרסיא דיוקנא דאדם לאתחברא ביה כחדא. והיינו כי תכלת מלשון תכלית, כנודע, כמ"ש ברקאנטי (שלה, טו, לו) וז"ל, והנה לשון תכלת, מלשון כל, רומז למדה הכוללת הכל, והיא תכלית הכל, עכ"ל. וזהו מצות ציצית ששקולה כנגד "כל המצות". ועיין רש"י בחולין (שם). והתכלית לחבר הכל ולאחד. וזהו בחינת שכינה, כללות הכל (כמ"ש בזה"ש בזה"ש, תיקונים, ח"ב, נט, ע"ב. ועיין רקאנטי, ויחי, מט, כד). וזהו "נקודה חדא דכל עלמא", וכן "דיוקנא דאדם לאתחברא ביה כחדא", ודו"ק. וזהו תכלת "דומה", לשון דומה, לשון אדם, אדמה, כנודע. וכח זה נמסר לישראל דייקא, אתם קרוים אדם ואין אוה"ע קרוים אדם. וז"ש בזה"ק (פנחס, רלט, ע"ב) דמות כסא כמראה אבן ספיר, דא אבן ישראל.

וכן נקרא תכלת מלשון כליון, שמכלה את הרע. ומצד כך אמרו בזה"ק (פנחס, רכו, ע"ב) ועליה אמר יחזקאל דמות כמראה אבן ספיר דמות כסא, סגולה דהאי אבן מאן דירית לה לא שלטא נורא דגיהנם עליה, לית נורא דעלמא מקלקל לה ולא כל מיני מתכות, כל שכן דלא מזקו לה, מאן דירית לה אתקיים ביה (ישעיה, מג, ב) כי תעבור במים אתך אני וגו', וכל עלאין ותתאין דסט"א דחלין מניה, עיי"ש. וזהו אבן שרוצצת ראש הנחש כמ"ש לעיל בשם העץ חיים (שער ג, פ"ב).

ועיין רבינו בחיי (תצוה, כח, טו) וז"ל, וידוע כי נפש בעלי התורה צרורה בצרור החיים תחת כסא הכבוד, שכתוב בו "אבן ספיר דמות כסא", וכו', וסגולת אבן זה שהוא טוב לאור העינים, ולכך מעבירין אותו על העינים, וכן התורה מאירת עינים, ואמרו האבן הזאת תועיל לכל כאב ונפיחה באיזה מקום שתהיה בגוף, וכן התורה מרפאה לכל הגוף, עכ"ל. וזהו לשון תכלית, כליון הרע, כנ"ל. ועיין אוהב ישראל (ויחי, ד"ה ויהי).

ו"שורש" אבן ספיר, הוא בחינת "היולי", כמ"ש במעשי ה' (בראשית, י, ד"ה ונשים) וז"ל, ועל חומר ההיולי שמקבל כל הצורות שברא, אמר "כמראה אבן ספיר", שגם הוא מקבל כל הצורות, ועליו נאמר ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, וכו', הכוונה לומר שכמעשה שיעשה לבנת הספיר שיקבל כל הצורות, כמו כן יעשה ההיולי, עכ"ל. ועיין מלבי"ם (משפטים, כד, י). ועיין ספר הפליאה (ד"ה והנה החמה). וגר"א (תיקונים אחרונים, תיקון ו, ותיקון יא). וספר חיי נפש (סוד שמיני). וקהלת יעקב (ערך אבן הספיר). והדברים ארוכים. וראשית הכל היולי, ותכלית הכל להחזיר הכל להיולי.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

בראשית | י-פ

בנימין. ולכולם נתן יוסף חליפות, ולבנימין נתן ה' חליפות (בראשית, מה, כב). בחינת הכפלה בה' כנ"ל. חליפה, חלה-פי. ולכך אבנו של בנימין, ישפה, ש-פ-ה-י (ב"ר, עא, ה).

והנה ההויה עצמה היא בחינת יהודה, הויה-ד, כמ"ש בסוטה. וכח ההולדה בו הוא ההוספה בחינת יוסף שביהודה (או בלשון אחרת, חיבור יהודה ובנימין), וכאשר רצתה תמר כלת יהודה לגלות הוספה, התכסתה בצעיף, צע-יף. ומזרעו של יהודה, יצא יפונה, יפ-ונה.

וכאשר זהו תוספת דקלקול, זהו בחינת ילפת, לת-פי. וברש"י (ויקרא, כא, כ) ולמה נקרא שמה ילפת, שמלפפת והולכת עד יום המיתה. חיבור ותוספת דקלקול קבוע. והוא שורש כח תורתו של אחיתפל, אח-תל-פי, ודו"ק. וכאשר נחסר תוספת זו הוא בחינת יחף, ח-יפ. חסר כלי לכל קומת גופו. שלכך נמכר יוסף, עבור נעלים, כמ"ש ואביון בעבור נעלים. והנעל הוא שורש כל תוספת לאדם, שהרי אמרו, לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו ויקנה מנעלים לרגליו. ודו"ק שכל מה שיש לו, שהוא תוספת, תחילתו ושורשו נעלים.

שרשי התיבות המדויבות מאמר זה:

יפת, יוסף, צעיף, עיף, אליפז, איפה, יפה, אביאסף, אסיף, ישפה, ינשוף, אליסף, אליצפון, יפונה, זיף, יפו, סעיף, ילפת, אחיתפל, אליפלט, יהושפט, אליחרף, חליפה, הקיף, יחף, יפתח, שחף, נטיף, צניף. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

יסבבנהו, יס-בבנהו. י-ס, ר"ת, יש סוף. היפך, א"ס, ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. ויפח, יפ-וח. אלופו של עולם נפח. הנה שורש הכל אות א', אחד. א' במילוי, אלפ. א - אחד, ל - פונה ל-, פ - כפל, הכפלת הדבר. כי מלת כפל, כ-פל. כ - כ' הדמיון. פל, מילוי האל"ף. מדמה הכל לאות א'. כי היא השורש, וכל האותיות אינם אלא מדמה של האל"ף. וכמ"ש הבעש"ט שאות ב' היינו ב' אלפים, ג' היינו ג' אלפין, וכו'. וכאשר ההכפלה היא בחמשה זהו פ-ה. בחינת ה' מוצאות הפה. וכאשר ההכפלה היא בעשרה, זהו פ-י. פי כמה. וכאשר יש מונע להכפלה זהו בחינת "אף על פי".

ושורש כל הכפלה הוא יוסף, יפ-וס, שהוא בסוד תוספת, יוסף - הוספה. והוא קבל הבכורה, שנוטל פי שנים.

והנה נח, לשון נחמה ולשון מנוחה, כמ"ש המפרשים. והוא בחינת שבת מקור הברכה, מקור ההוספה. וזהו בנו יפת, יפ-ת, לעומתו שם, שהוא גילוי שמו של הדבר, מהותו עצמו של הדבר. ולכך כתיב יפת אלקים ליפת והוא ישכון באהלי שם. והטעם שהוא שוכן באהלי שם, הוא מפני שכל מהותו הוא הכפלה ותוספת של שם, ולכך הויה לעצמו. ועיקר ההכפלה והתוספת היא ב"התראות", במראה, ביופי, יפה, יפ-ה. ובעומק יפה יש בו הכפלה הן בחמשה והן בעשרה, בבחינת ביה-ה' צור עולמים, שאותיות אלו הם שורשי הבריאה, כנודע.

ולהיפך שטנו של עשו יוסף, דבר והיפוכו. עשו עשוי וגמור, ללא כל תוספת. וכתיב ביה כי עיף אנכי. עיף, ע-יף. וזרעו אליפז, אלז-יפ. וכנגדו יוסף, כולו תוספת, שנולד מרחל, יפת תואר ויפת מראה, בחינת יפה, כנ"ל. וילדה אף את

התבודדות הספר הבא של הרב שיפורסם

בשער הראשון נעמוד על כך שבדברי רבותינו המושג "התבודדות" אין פירושו דיבור עם ה' בהודאה ותפילה בלבד אלא זוהי רק החיצונית של דבריהם. ענין ההתבודדות הוא השקטת הגוף והחומר וגילוי חלקי הנשמה. מהותה הוא גילוי מציאות ה' בקרב. לאחר שאדם גילה את מציאות ה'אני' והשקט את מציאות החומר, הדרך לגילוי מציאות ה' בקרבנו נעשה ע"י פנייה אל בורא עולם בהודאה ותפילה.

בשער השני נבאר שתנאי הכרחי לגילוי מציאות ה'אני' ועמידה לפני ה' היא השגת מנוחת הנפש. נציע דרכים מעשיות להשגת שקט גופני ונפשי ע"י רגיעה והשקטת החושים באופן חיצוני ובאופן פנימי. רק לאחר שמגיעים להשקטה גופנית ונפשית, אדם יכול להתחיל בתהליך ההתבודדות בצורה אמיתית.

בשער השלישי נעסוק בדרכי חשבון הנפש: הבטה, הכרה והקשבה על מנת ליצור הסתכלות חדשה ועמוקה יותר על העולם שסביבנו וחיבור נכון אל העולם המאפשר גם להתנתק ממנו. מתוך כך יכול אדם להגיע לדיבור אמיתי יותר עם הבורא יתברך. בשער הרביעי - דיבור עם ה', נבאר שישנם שני סוגי קשרים: קשר של קבלה ונתינה וקשר של אהבה. קשר של קבלה ונתינה בנוי על אמונה שיש מי שנותן ולכך עיקר העבודה בחלק הזה הוא השרשת האמונה והכרה במציאותו. מתוך כך נפנה את כל כוחות ההודאה והתפילה אל הבורא יתברך. כמו כן נבאר את היחס בין קשר של אהבה לתולדותיו וכיצד להפנותו אל הבורא יתברך. בשער החמישי נבאר את האמצעים המביאים לידי הרגשת מציאות ה': כח התמימות המביא לידי טהרת הלב, דיבור תמידי באופן של שיתוף, תחושת הבדידות בתוך מציאות העולם הזה, החלשת החיבור לחומר ולגשמיות. והגדלת החיבור לעם ישראל והגברת האהבה אליו.

אור א"ס

אמרו (בראשית רבתי, לך לך) אלון מורה, שהיה מורה (אברהם) לכל באי עולם לקבל אלהותו של ה' עליהם. וכתוב (ישעיהו, ו, יג) כאלה וכאלון. ופירש בתרגום בוטמא ובלוטא. ואמרו (ר"ה, כג, ע"א) שהם ממייני ארזים. ארז, א-רז. סוד אלופו של עולם נסתר. ואלון מורה מוציא מן ההעלם, רז, לגילוי. ועיין חומת אנך (לך לך) אלון, גימ' אני הויה. מורה, גימ' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן אהי"ה, עם ב' כוללים.

צמצום

תולדתו חלל, שורש לע"ז. ועיין רד"ק (הושע, ד, יג) תחת אלון, תרגום בלוט, וכן יקרא בערבי, והוא אילן שנושא הפרי שקורין לו בלע"ז גלנאץ (ועיין רד"ק, ישעיהו, מד, יד, אלון הוא ערמון), וענפיו מרובים, לפיכך בוחרין בו לעבוד עכו"ם תחתיו, כי טוב צלה. והבן שמצד כך נקרא אלה, אלון, מלשון אלהים - אחר. כי אלון לשון אלהים, וכן לשון אחר (כמ"ש ב"ר, וישלח, פ"א, ה). ועיין מלבי"ם (ישעיהו, ו, יג) אלה ואלון שעליהם רבים (כמ"ש בהושע, ד, יג, אלון ואלה כי טוב צלה), ומ"מ בסתיו העלים נופלים רק המצבת נשאר. והבן שורש הע"ז, צמצום העלם, צל. ונשירת עליו זהו גופא ביטולו. ועיין קהלת יעקב (ערך אלוני) סוד אלוני נ"ל שהוא סוד "אחורים" דחו"ג שבדעת.

קו

לשון תקוה. ועיין מלבי"ם (ישעיהו, א, ל) כי הצלחת עם ה' תלוי בשני דברים. א. בגבורתם העצמית הטבעית אם יהיו גיבורים עשירים וחכמים. ב. ע"י ההשגחה העליונה הדבקה עמהם. בזה מדד סאת ענשם במדת עונם, נגד שחמדו הע"ז וחשבו שיש כח אלהות בעצמותה, תחסר מהם כחם העצמי כאלה וכאלון אשר בשלכת, ובזה עדיין יש להם תקוה כי יושעו מברכת שמים ע"י אל מושיעם.

עיגולים

כתיב (דברים, יא, ל) מול הגלגל, אצל אלוני ממרא. גלגל, לשון עיגול. ואמרו (סוטה, לג, ע"ב) מול הגלגל, סמוך לגלגל. ועיין רש"י (יחזקאל, מ, ט) כל אילים האמורים בענין הם כמין אילנות עגולין וכו', וקרוין אילים ע"ש עגולין כאלה וכאלון. ומשתלשל לתתא מעיגול נעשה גילוי. ועיין הדר זקנים (וירא, יח, א) באלני ממרא, ששאל אברהם לממרא לאחר שיהא נימול למה יהיה דומה המילה, א"ל כאלון שמגולה מכאן ומכאן וזהו לשון אלוני. מפי ה"ר אליעזר מגרמיזא החסיד. ועיין ר' חיים פלטיאל (וירא, יח, א) לא היה יודע מאיזה צד מן הגיד, או מצד או מראשו, וממרא אמר לו שיחתוך כל ראש הערלה שבראש הגיד עד

שנשאר הגיד כאלון זה שקוראים גלני"ט, ולכך נגלה עליו הקב"ה באותו חלק הקרוי אלוני ע"ש האלון.

יושר

כתב הרמב"ן (לך לך, יד, ו) ואלוני, מקום אלונים, כאלה וכאלון (ישעיהו, ו, יג), אלונים מבשן (יחזקאל, כז, ו), והנהוג בהם להיותם נטועים במישור לפני המדינות להיות לעיר כמו מגרש, וכן תרגום "אלון בכות" (להלן, לה, ח) מישור בכותא.

ועוד. מתחילה קו אחד סוד אורך, ונעשה ג' קוים סוד רוחב. ועיין מלבי"ם (ויחי, מט, כא) נפתלי אילה שלוחה, אילה הוא מין אילן שנמצא ע"מ אלה, תחת האלה (יהושע, כד), וע"מ אלה תחת אלון, ולבנה ואלה, ופה בא אילה שהשמות ישתנו במשקלם כידוע, ושלוחה מורה על התפשטות הענפים ברוחב, כמו שלחותיה נטשו (ישעיה, טז). ועיין אבות דר"נ (פ"ד, ד"ה וכשבא) הילילו אלוני בשן, זה משה ואהרן ומרים, תלת.

שערות

עשו איש שעיר. וכתוב (בראשית, לו, ב) עשו לקח את נשיו מבנות כנען, את עדה בת אילון.

ועוד. שער לשון פתח, שהוא פתח ותחילתו של קומת אדם. ועיין רש"י (ישעיהו, ו, יג) ויש פותרים, שער שלכת היתה בירושלים כמו שאמר בעזרא והיו שם אלה ואלון נטועים.

אזן

מימי האוזן שמנים, כמ"ש חז"ל (במדבר רבה, קרח, יח, כב). כי אוזן במדרגה שמינית, נגלה בה אות ה', בינה. ועיין הכתב והקבלה (בראשית, וירא, יח, א) וכן יש מין אילן הנקרא אלה, אלון, תחת האלה אשר עם שכם תחת האלון (וישלח, לה, ד, ח) ע"ש שהוא חזק בעל שרשים גסים ועבים או שעצו קשה וחזק, ככה שטח ארץ המישר נקרא אלון ע"ש כח השמנונית המושפע בו לגדל זרעים.

חוטם

כתיב (הושע, ד, יג) על ראשי ההרים יזבחן, ועל הגבעות "יקטרו", תחת אלון ולבנה. ושורשו בעדה בת אילון. ואמרו (שכל טוב, וישלח, לו, ב) עדה בת אילון הוא בשמת בת אילון, שמתעדן כבושם. ועיין רש"י (שם). והבן שבלשון יוני קורין לאחר אלון (כמ"ש ב"ר, פא, ה). ושורש אחר - אחר - אחורים, בחוטם שבו יש חרון אף. חרון שורש לאחור, שכאשר שולט אחר בפנים, נגלה בפנים חרון אף.

פה

עיין הכתב והקבלה (וירא, פי"ח) אלון הוא מישר, שמלבד שהוא שטח ישר ושוה, יש לו גם חשיבות שראוי או לזריעה או למרעה בהמות (למאכל פה), שיש בו ליחות מימיי ממוזג היטיב, וקרקעיתו דשנה ושמנה וקשה קצת, שע"כ הוא מוכשר בין לזריעת תבואה בין למרעה בהמות, וע"ש רוב כחו שהצמיח הונח עליו שם אלון משום שהוא אל המורה על כח (במדרש הנעלם, זוה"ק, וירא, צז, ב) מהו באלוני ר"ל תוקפו כמו שהונח מטעם זה שם איל לזכר הכבשים לפי שהוא התקיף שבשאר הצאן שבמינו שהם חלושי כח.

ולחיפך, מצד שנתקלקל, עיין רש"י (קידושין, מז, ע"א) אלון אגלנ"ט בלע"ז, והוא מאכל חזיר יער, ובלשון אשכנז אייכל"ן, וגם בני"א אוכלין וצולין אותם באש כמו ערמונים.

עינים - שבירה

כתיב (בראשית, לה, ח) ויקרא שמו אלון בכות. בכי העינים. וכתוב (שמואל, א, י, ג) אלון תבור, לשון תבירו, שבירה.

עתיק

עיין בעל הטורים (ויצא, כח, יב) מצב: ג', הכא, ואידך אלון מוצב בשכם (שופטים, ט, ו), וצרתי עליך מוצב (ישעיה, כט, ג) שהראהו ביאת הארץ, היינו מוצב אשר בשכם, שאותו מקום כבשו תחילה והגלות ממנה (עיין מ"א יב, וסנהדרין, קב, ע"א) והיינו וצרתי עליך מוצב. וזהו מכח עתיק, העתקה ממקום למקום.

ועוד. עתיק לשון ישן. ועיין הכתב והקבלה (בראשית, פ"ה) ומפליאים המחברים עוד לומר, כי נמצא ממין אלון זה הישנים כארבעת אלפים שנה אשר יש בהם כח הגדול והצמיחה.

ועוד. עיין תורת אמת (וירא) באלני ממרא, כי אלני גימ' הוי"ה אדנ"י (עיין דגל מחנה אפרים שם, ואמרי אמת שם), סוד היחוד הקבוע של הוי"ה אדנ"י, והוא יושב פתח האהל כחם היום, והוא נקרא עולם הנסתר עתיקא קדישא סתימא דכולהו.

אריך

עיין רש"ר הירש (לך לך, יב, ו) "אלון" הוא אילן או חורש - או לדעת אונקלוס, מישור. מושג היסוד הוא "איל": הכח להתפתח ולהתקדם (וכן מצינו ארז קרוב לערץ), ואילנות מסמלים בדרך כלל התפתחות והתקדמות חזקה, כך אלה, אילן (בארמית), אילון, כולם כינוי לאילנות מן המושג היסודי

הזה. ואפשר להעביר תפיסה זו גם למישור ארוך (אריך) המשתרע עד רחוק, הרי הוא מפלס לו נתיב בדרך הרהרית.

אבא

עיין ירושלמי (שביעית, פ"ז, מ"ה) דלובי אלה אין להם ביעור דנעשין כאביהן כעץ, והעץ אינו כלה.

אמא

אמרו (ב"ר, וישלח, פא, ה) ותמת דבורה מינקת רבקה וגו', ויקרא שמו אלון בכות, ר' שמואל בר נחמני אמר, לשון יונית הוא אלון אחר, עד שהוא משמר אהלה של דבורה באה ליה בשורתא שמתה אמו. ובקה"ר (ז, ג) הוסיפו, ובכה ב' בכיות, לכך נאמר אלון בכות. ועיין רמב"ן (שם), אין לבכות כל כך על המינקת הזקנה שיקרא המקום עליו, אבל יעקב התאבל ובכה על אמו אשר אהבתו ושלחה אותו שם ולא זכתה לראותו בשובו.

ד"א

ז"א, ו"ק, ופ"ו גימ' אלה. וכן באלון יש אותיות ל"ו. ואמרו (סוטה, לד, ע"א) ברכות וקללות כיצד, כיון שעברו ישראל את הירדן ובאו אל הר גריזים והר עיבל שבשומרון שבצד שכם שבאצל אלוני ממרא וכו', ששה שבטים עלו לראש הר גריזים, וששה שבטים עלו לראש הר עיבל. בחינת ו"ק בכל הר.

נוק'

כתב בספר הגלגולים (פרק מו) צריך לידע מ"ש חז"ל לא נאי יהורתא לנשי שהרי ב' נשים נתנבאו ומפני יהורתן הפסידו נבואתן, והם חולדה ודבורה. פירוש, כי באצילות י"ס, כולם זכרים חוץ מב' נקבות, והם בינה ומלכות, חולדה כנגד בינה וכו', ודבורה כנגד מלכות. ועיין דעת זקנים (וישלח, לה, ח) ותמת דבורה, מדרש, כי מה שכתוב גבי דבורה הנביאה והיא יושבת תחת תמר דבורה, זהו אלון בכות דבורה דהכא. ולפ"ז הבכי הוא על כך שעתידה במקום זה להפסיד נבואתה.

ועוד. נוק', ארץ ישראל. ואמרו (תמיד, לב) שבאלון ליכא ישוב א"י. ועיין אלשיך (ראה, פי"א, ד"ה הלא) אצל אלוני מורה, והוא כי שם נשבע ה' פעם ראשונה לתת לישראל הארץ.

ועוד. נוק' - כלי. ועיין חסד לאברהם (מעין ב, נהר ח) שמנה ט"ו סוגי כלים, וקטן שבכולם קליפות האלון.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

מילון ערכים בקבלה • מוחין

מצד אבא וב' מוחין מצד אמא, כי היה הדעת חסר אז ממנו, והם ד' שמות אלקים, כולם בסוד ב"ן, עכ"ל. ועיי"ש (שער כב, פ"א, מ"ק) וז"ל, מוחין דגדלות הם היות, ומוחין דקטנות שהם עיבור ויניקה, הם אלקים, ולכך אינם נקראים מוחין ממש, אלא דגדלות, עכ"ל. ועיין שם בהרחבה (שערי כ-כג). אולם ביניקה יש לו מוחין, חב"ד, שלש מוחין כמ"ש שם (שם, פ"ו, מ"ק) וז"ל, צריך שתדע שבתחלה היו מוחין דז"א דיניקה מצד אמא ומצד אבא, כנודע, והנה המוחין ההם עצמם שהם חב"ד דז"א, עכ"ל. ופעמים נכנסים רק מוחין ואמא. עיי"ש (שער כו, פ"ד, מ"ב).

ויתר על כן המוחין נחלקים לארבע, וכמ"ש שם (שער כה, דרוש א, מ"ב) וז"ל, המוחין הם ג' בחינות חב"ד, והדעת נחלק לב', שהם חו"ג, והרי הם ד' מוחין, חו"ב, חו"ג. ואמנם שורשם הם נמשכים כך, חו"ב נמשכים ממוחין או"א עצמם, שהם חכמה ממח אב והיא מבינה שלו, ובינה ממוח האם והיא מבינה שלה כמבואר בדרוש הציצית. ואמנם הדעת הנקרא חו"ג, ב' חצאי הדעת הם היו תחלה התרין כתפין דא"א, ומשם נמשכו אל ב' העטרות היסודות דא"א, שהם גבורות דא"א, ומשם נמשכו להיות תרין עטרין בדעת דז"א, כנזכר באד"ר ובאד"ז, עכ"ל. אולם מתלבשים בנה"י, ודו"ק. כמ"ש שם (שער כו, פ"ג, מ"ק) המוחין דז"א, כפולים, שהם נה"י דאבא תוך נה"י דאמא.

ויתר על כן, ז"א מקבל מוחין דגדלות ראשון, מוחין דו"ק, ג"ר דו"ק בפרטות, ואח"כ מקבל מוחין דגדלות שני, ג"ר גמורים. וכמ"ש בעץ חיים (שער כ, פרק יא) וז"ל, ובמוחין דו"ק דגדלות נשלמו ו"ק כל אחד כלול מ"י, ואח"כ במוחין דג"ר באו לו כל הג"ר שבו כל אחד כלול מ"י, עכ"ל. ועיי"ש (שער כד, פ"ד, מ"ק). ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

ז"ל העץ חיים (דרוש עיגולים ויושר, ענף ה) וחב"ד, הם ג' מוחין, עכ"ל. ובהרחבה יותר עיי"ש (שער ג, פ"ג) וז"ל, כל פנימיות נקרא מוחא בערך חיצוניות הנקרא גופא, עכ"ל. אולם בפרטות הוא מוחין ממש, וכמ"ש שם (שער ו, פרק ב, מ"ת) וז"ל, בחינת חיה פנימים, שהוא בחינת הטעמים, שנקרא מוחין, כי כל מוחין הוא שם ע"ב, עכ"ל.

אולם המוחין נחלקים למוחין דאבא - חכמה. ולמוחין דאמא - בינה. ובפרטות יותר, אבא נחלק לאבא ויש"ס, ואמא לבינה ותבונה. מוחין דקטנות, יש"ס ותבונה. מוחין דגדלות, או"א. וזהו שורשי המוחין לז"א ונוק'. אולם יש מוחין ש"מקבלים" אבא ואמא מא"א ועתיק. כמ"ש שם (שער יד, פ"ג, מ"ת) וז"ל, ואו"א נחלקו לד' פרצופים, כי אבא נחלק לאבא ויש"ס, ואמא לבינה ותבונה. והנה המוחין שלהם (מוחין שמקבלים או"א) נעשו ע"י חג"ת דא"א, אשר בתוכם נה"י דעתיק, שהם מוחין דא"א, ואז אבא ויש"ס עומדין זה תחת זה בקו ימין דא"א, כי שם החסדים דמ"ה תוך זכר דא"א, ובינה ותבונה זה תחת זה בקו שמאלי דא"א כי שם נוק' דא"א שבתוכה גבורות דב"ן. והמוחין נעשין ע"י זוג מזל הח' דדיקנא דא"א עם מזל הי"ג, זה זכר וזה נקבה, ונעשין מוחין לאו"א. והנה מ"ה דאבא הוא לאבא, וב"ן דאבא לנוק' דאבא הנקרא בינה, בסוד הבן בחכמה, והוא י' שבשם. ומ"ה דאמא ליש"ס וב"ן דאמא לתבונה, בסוד וחכם בבינה, והוא ה' שבשם, עכ"ל. ועיין סדר החלפת המוחין, בשער כ', פרק י'. ושער מ', דרוש ח'. וזהו מוחין שמקבלים או"א ויש"ס ותבונה.

והנה המוחין שמקבל ז"א מאו"א, תחלה אין לו ג' מוחין חב"ד, אלא ב' מוחין, כמ"ש בעץ חיים (שער כג, פ"ה, מ"ק) וז"ל, דע כי בסוד "העיבור", ג' כלילין בג', לא היה לז"א רק ב' מוחין, חו"ב

נא לשמור על קדושת הגליון

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 • ארה"ב 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון | לקחת חסות עבור עלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | books2270@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829

שאלות בכל תחומי החיים יתקבלו בברכה בכתובת rav@bilvavi.net

או בפקס: 03-548-0529 [בשליחת שאלה בפקס, במספר הפקס שאליו תוחזר התשובה,

נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-הקולי של הפקס]